

**DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT**

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Dykkar ref.
200901039

Vår ref.
200902550- UA ÅST/haa

Dato
23.06.2009

**Høring - forslag til lovfesting av kommunalt eigarskap til vass- og avløpsanlegg
- ny lov om kommunalt eigarskap og kommunale vass- og avløpsgebyr**

Vi viser til brev frå Miljøverndepartementet av 30. mars 2009 med vedlegg.

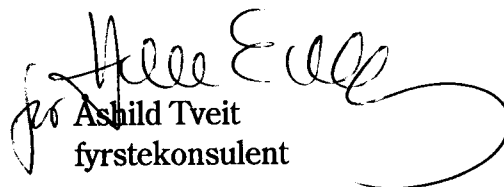
Justisdepartementet har fylgjande merknader:

Kravet om at nye vass- og avløpsanlegg skal vere kommunalt eigde og tilhøvet til Noregs plikter etter EØS-avtalen, under dette særleg reglane om etableringstilgang, bør omtalast kort i proposisjonen.

Vi viser elles til vedlagde høyringsfråsegn frå Direktoratet for samfunnssikkerheit og beredskap, og støtter merknadane som kjem fram der.

Med helsing

Harald Aass
fagdirektør

Ashild Tveit
fyrstekonsulent

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelinga
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandlar
Ashild Tveit
22 24 51 40

15 MAI 2009

1 av 3

Vår saksbehandler
Gunnbjørg Kindem, tlf. 33 41 27 42Dokument dato
13.05.2009Vår referanse
2009/2262/KIGUDeres dato
03.04.2009Deres referanse
200902550- /BHH/GBRJustis- og politidepartementet
Att. Georg Bryn
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
15 MAI 2009	
SAKS NR:	2009 02550
AVDELING:	RBA / RBA / BHH
DOK. NR.:	4 / 302

Arkivkode
008

Uttalelse om forslag til ny lov om kommunalt eierskap og kommunale vass- og avløpsgebyr

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til Justisdepartementets brev av 3. april 2009 hvor vi er bedt om å komme med eventuelle merknader til Miljøverndepartementets (MD) forslag til lovfesting av kommunalt eierskap til vann- og avløpsanlegg.

I høringsbrevet ber MD spesielt uttalelse knyttet til behov for tidsbegrensning av kontrakter for å sette bort kommunale driftsoppgaver til private aktører.

I Innledning

DSB stiller seg positivt til forslaget til ny lov. Vi mener det er viktig at ansvar for vann- og avløpsanlegg lovfestes.

I samfunnssikkerhetsarbeidet er sikker infrastruktur og en klar ansvarsfordeling viktig. Fra vårt ståsted har eierskap, spesielt til drikkevannforsyningen, vært en aktuell problemstilling gjennom de siste 10 årene. Forslaget til ny lov innebærer at flere av samfunnssikkerhetsaspektene i drikkevannsforsyningen nå blir tydeliggjort.

Denne lovfestingen er også i tråd med oppfølging av St. melding 22 (2007-2008) Samfunnssikkerhet - samvirke og samordning, Innst. S. nr. 85 (2008-2009).

II Sikkerhet og beredskap i vann- og avløpsanlegg

Vann har mange funksjoner, i vårt perspektiv er vann en sårbar kritisk infrastruktur som er viktig for liv og helse og av stor betydning for et fungerende samfunn, videre er vann en vesentlig innsatsfaktor ved brannslukking. Drikkevann er kanskje vårt viktigste næringsmiddel, og dårlig drikkevannssikkerhet er en trussel mot befolkningens helse.

Tidligere analyser viser at den største risikoen mot vann og avløpsanlegg i Norge er ekstreme vær-situasjoner, teknisk svikt og organisatoriske forhold som uklare rammevilkår, manglende beredskap og manglende kompetanse (St.meld. nr 39 (2003-2004)). DSB har også vært urolig for aldringen i ledningsnettet. Vannforsyningssektoren har i dag en utskiftningstakt tilsvarende 181,5 år selv om de fleste rør har en levetid på mellom 50 og 100 år (NSBR 2005).

Til tross for enkelte hendelser, mener DSB å se en positiv utvikling på arbeidet med vannforsyningen de siste årene, blant annet gjennom Mattilsynets tilsyn med vannverk, beredskapstelefon for vannverk, og veileder for beredskapsplanlegging ved vannverkene (St.meld. nr. 22 (2007-2008)).

Selv om ansvaret for vann og avløp nå tydeliggjøres, opprettholdes utfordringene med å sikre kvalitet, sikkerhet og langsiktighet i vann- og avløpssektoren. En lovfesting av kommunes ansvar bør også føre til

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap
Hovedkontor
Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Org.nr.
974 760 983
Hovedkontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

større oppmerksomhet rundt krav til kommunens vann- og avløpsanlegg og sårbarhet i disse, bl.a. har sektoren har fremdeles betydelige utfordringer knyttet til bl.a. klimaendringer og aldring.

III Slukkevannforsyningen

Ansvar for vann- og avløpsanlegg innebærer også at kommunen skal sørge for vannforsyning fram til tomtengrense i tettbygd strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for slukkevann.

Ved branner har vi noe erfaring med at ledningsnett er underdimensjonert. Konsekvensene er mindre mengde vann og vanntrykk som igjen kan medføre vanskeligere rednings- og slukkearbeid med fare for tap av liv og omfattende spredning.

Kommunene bør stille krav om nødvendig og sikker tilgang på tilstrekkelig vann og vanntrykk allerede i planleggingsfasen av nye utbyggingsområder. Brannregelverket stiller også krav til slukkeanlegg i en del store brannobjekter som for eksempel sykehus, skoler, forsamlingslokaler og næringsbygg. Uten at det er tilstrekkelig vannmengde og trykk i ledningsnett har ikke et tradisjonelt slukkeanlegg den ønskede virkningen ved en ev. brann. I slike tilfeller må det nå bygges bassenger for sprinklervann i objektene.

IV Utbyggings- og driftsoppgaver til private aktører

Hensynet til kvalitet, sikkerhet og leveranse av vann- og avløpstjenester er et kommunalt ansvar, og kommunenes evne til å opprettholde dette ansvaret selv ved utsetting driftsoppgaver til private aktører er viktig.

Ved en utsettelse av driftsoppgaver til private aktører, må kommunene sørge for at oppgavene ivaretas uansett hendelse/situasjon. Videre bør kommunene være oppmerksomme på at ved å utsette driftsoppgavene, utsetter de også kommunenes kompetanse og beredskap på området, og at kommunen ved en ev. hendelse også må stå ansvarlig for dette.

V Bestemmelser om vann- og avløpsanlegg

I utredninger hvor DSB har deltatt oppfattes regelverket innen vannforsyningen som noe overlappende. For etterlevelsen av nye bestemmelser og intensjonene bak lovendringen, mener vi det ville det vært en fordel om alle bestemmelser som angår vann og avløp kommer tydeligere frem i lovutkastet, ev. henvises til i et vedlegg. DSB ser at listen i kapittel 4 ikke er tenkt å være uttømmende siden det bl.a. henvises til helselovgivningen og plikter i beredskapslovgivningen.

I et samfunnssikkerhetsperspektiv savner vi allikevel følgende bestemmelser:

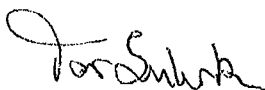
Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannforskriften) som har som formål å sikre forsyning av drikkevann i tilfredsstillende mengde og av tilfredsstillende kvalitet, herunder å sikre at drikkevannet ikke inneholder helseskadelig forurensning. Forskriften stiller også krav til leveringssikkerhet, beredskap (iht. lov om helsemessig og sosial beredskap) og kvalitet.

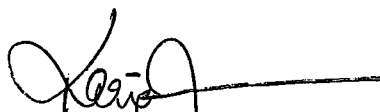
I lov av 23. juni 2000 om helsemessig og sosial beredskap og videre i forskrift av 23. juli 2001 om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov og helsemessig og sosial beredskap fremgår det at vannverk er pliktige til å følge opp bestemmelsene. I § 3 om risiko- og sårbarhetsanalyser fremgår det at vannverkene skal gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser skaffe oversikt over hendelser som kan føre til ekstraordinære belastninger. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal ta utgangspunkt i og tilpasses virksomhetens art og omfang. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal alltid omfatte selve virksomheten, virksomhetens ansvarsområde og lokale forhold som innvirker på virksomhetens sårbarhet. Forutsetningene risiko- og sårbarhetsanalysen bygger på skal dokumenteres. Avdekket risiko og sårbarhet reduseres gjennom forebyggende og skadebegrensende tiltak. Beredskapsplaner skal sikre en tilstrekkelig produksjon av tjenester ved mulige hendelser knyttet til avdekket risiko og sårbarhet.

I lov av 17. juli 1953 om Sivilforsvaret er kommunene pliktig til å sørge for reserve- og sikringstiltak for vannforsyningen og de kommunale tekniske anlegg. (§ 15. 2).

Oversikten inneholder henvisning til lov av 14. juni 2002 om brann, eksplosjon og ulykker. Bestemmelser om kommunenes krav til slukkevann er § 5-4 i forskrift av 26. juni 2002 om brannforebyggende tiltak og tilsyn.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Avdeling for forebygging og elsikkerhet

Tor Suhrke
avdelingsdirektør

Kari Jensen
avdelingsleder